

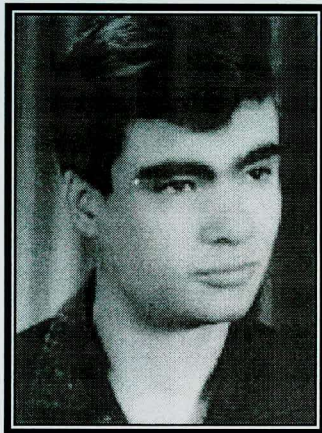

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

רב טוראי ששון ניאזוף ז"ל

בן מיכל ונתנאל

נולד בירושלים

בתאריך כ"ה בתמוז תש"י, 10/7/1950

התגורר בירושלים

התגייס במאי 1968

שרת בחיל הקשר

נפל בעת מילוי תפקידו

בתאריך י"ז בשבט תש"ל, 24/1/1970

נקבר בהר הרצל

אזור: ד חלקה: 1 שורה: 2 קבר: 1

בן 19 בנפלו

קורות חיים

בן נתנאל ומיכל. נולד ביום כ"ה בתמוז תש"י (10.7.1950) בירושלים. למד בבית-הספר היסודי "דורש ציון" ובבית-הספר התיכון בית וגן שבקרית-הנוער "מרום ציון".

הוא גויס לצה"ל במאי 1968 והוצב לחיל הקשר. ביום י"ז בשבט תש"ל (24.1.1970), נפל בהתפוצצות משאית התחמושת בנמל-אילת. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים.

מפקדו תיארו במלים האלה: "הרושם שעשה עלי ששון היה למעשה בעת ההשתלמות שעבר עם הגיעו לפלוגה. אוצר הידיעות בחשמל ובאלקטרוניקה שהביא עמו היה דל למדי אך הוא חיפה על כך בכוח-רצון עז ובשקידה מרובה שהשקיע בלימודיו וכך הלאה לאורך כל שירותו היה הרצון העז לבצע בשלמות כל משימה שהוטלה עליו, השקט הנפשי הצניעות והענווה שליוו אותו בכל שלבי ההתקדמות בצבא. אולם מה שציין את ששון במיוחד הייתה נכונותו לעזור לזולת. תכונה זו מתבלטת מיד בצבא כשרואים איך חייל מטה שכס ועוזר לחבר בכל עת. אבל בששון הייתה תכונה זו נדירה בעצמתה. טובתו האישית וצרכיו האישיים

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

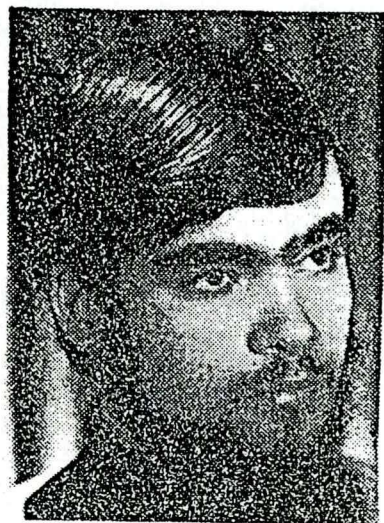
מעולם לא עמדו לנגד עיניו והוא תמיד ויתר לטובת חבריו ואף פעם לא הייתה בפיו תלונה או טענה. במבצע האחרון מונה ששון למפקד-צוות. ממש ברגע האחרון נלקח איש-הצוות שלו למשימה אחרת ורק לאחר 24 שעות של עבודה מאומצת הרגשתי לפתע שכל הזמן עובד ששון לבדו. מיד שלחנו אליו חייל נוסף וכששאלנוהו 'מדוע לא הודעת שאתה עובד לבדך?' ענה: 'ראיתי שכולם עובדים קשה ולא ראיתי טעם לדרוש עזרה דווקא לעצמי'. כך היה וכך תמיד יישאר בזיכרוננו".

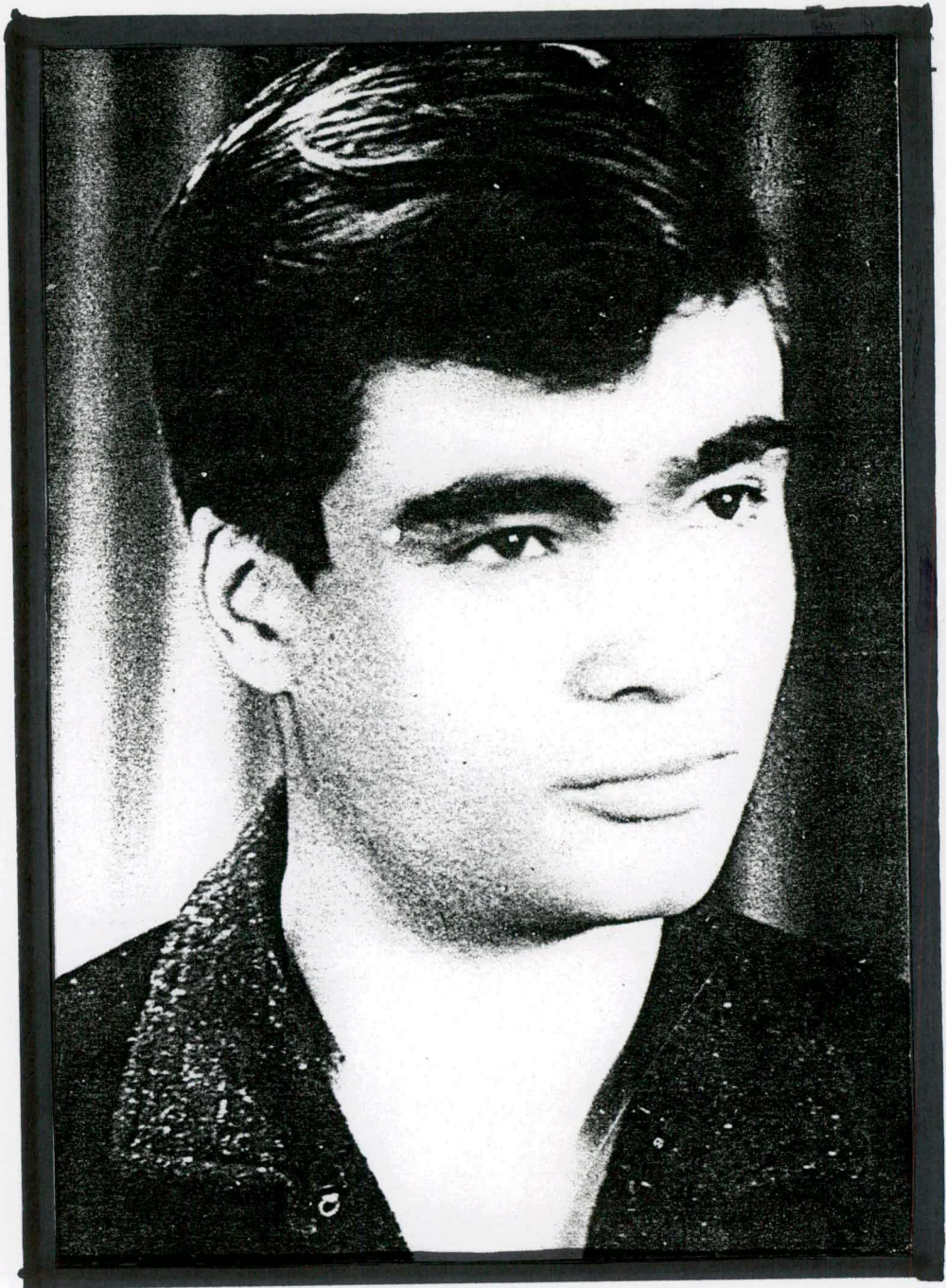
ניאזוף, ששון

בן נתנאל ומיכל. נולד ביום כ"ה בתמוז תש"י (10.7.1950) בירושלים. למד בבית-הספר היסודי "דורש ציון" ובבית-הספר התיכון בבית וגן שבקרית-הנוער "מרום ציון".

הוא גויס לצה"ל במאי 1968 והוצב לחיל הקשר. ביום י"ז בשבט תש"ל (14.2.1970), נפל בהתפוצצות משאית התחמושת בנמל-אילת. הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים.

מפקדו תיארו במלים אלה: "הרושם שעשה עלי ששון היה למעשה בעת ההשתלמות שעבר עם הגיעו לפלוגה. אוצר הידיעות בחשמל ובאלקטרוניקה שהביא עמו היה דל למדי אך הוא חיפה על כך בכוח-רצון עז ובשקידה מרובה, שהשקיע בלימודיו וכך הלאה לאורך כל שירותו היה הרצון העז לבצע בשלמות כל משימה שהוטלה עליו, השקט הנפשי הצניעות והענוה שליוו אותו בכל שלבי-ההתקדמות בצבא. אולם מה שציין את ששון במיוחד הייתה נכונותו לעזור לזולת. תכונה זו מתבלטת מיד בצבא כשרואים איך חייל מטה שכם ועוזר לחבר בכל עת. אבל בששון הייתה תכונה זו נדירה בעצמתה. טובתו האישית וצרכיו האישיים מעולם לא עמדו לנגד עיניו והוא תמיד ויתר לטובת חבריו ואף פעם לא הייתה בפיו תלונה או טענה. במבצע האחרון מונה ששון מפקד-צוות. ממש ברגע האחרון נלקח איש-הצוות שלו למשימה אחרת ורק לאחר 24 שעות של עבודה מאומצת הרגשתי לפתע שכל הזמן עובד ששון לבדו. מיד שלחנו אליו חייל נוסף וכששאלנוהו, 'מדוע לא הודעת שאתה עובד לבדך?' ענה: 'ראיתי שכולם עובדים קשה ולא ראיתי טעם לדרוש עזרה דווקא לעצמי'. כך היה וכך תמיד יישאר בזכרוננו".

שמשון
בנימין

הספד לחבר

את ששון הכרתי עוד מימינו הראשונים בצבא.
שיער ארוך וחלק שנפל תמיד על עיניו ובידו הסיטו תמיד מעלה.
אך מכל זכור לי תמיד החיוך, החיוך הביישני שלא נמחה מעל
פניו גם ברגעי האחרונים.
היה זה חיוך נצחי. חיוך שגילה את טוב ליבו ונכונותו לעזור לזולת.
גם כיום כשאני מנסה להעלות את דמותו לפני הוא תמיד צוחק.
אני זוכר את ששון בטירונות, בקורס ובגדוד. יחדיו עברנו דרך ארוכה
בצבא, כמעט שנתיים. הידידות בינינו היתה יותר מסתם חברות.
היא חרגה למסגרת כזו שלפעמים היה נדמה לשנינו שאנחנו אחים
איני זוכר ששמעתי פעם את ששון מתאונן על מישהו. הוא חיבב
את כולם וכולנו חיבבנו אותו. גם מבחינת עבודה, ששון עבד ללא
לאות ולא היה מסדר שהכין ולא היה למחפית.
ששון ואני עברנו דרך ארוכה יחד. היינו הרבה בשדה, בלינו יחד
בנופש וגם לקורס נהיגה נשלחנו יחד.
זוכר אני את היציאה האחרונה שבה נפרדו דרכינו.
עלינו על הנחתת בלילה והפלגנו. ששון נגש אלי ואמר שהוא
הולך לישון כמו שרגיל בבית. למחרת התעורר בצהריים וקרא
לי לאכול. אכלנו יחד וישבנו סתם ככה לדבר. שאלתי, מה יקרה
אם האניה תתפוצץ בלב ים, —, "אתה תהיה לידי" היתה תשובתו
ואז הסברתי לו לאן לשחות ואיך שוחים עם חגורת הצלה.
רצה הגורל שהפיצוץ יהיה לא בלב ים אלא דוקא על החוף
כשכלנו מחכים בקצר רוח לכלי הרכב שלנו.
אמנם הייתי לידו כפי שרצה אולם
לא יכלתי לעשות מאומה...
ששון, זכרך לא ימוש מאתנו
יהי זכרך ברוך לעד.

יעקב בלילטי

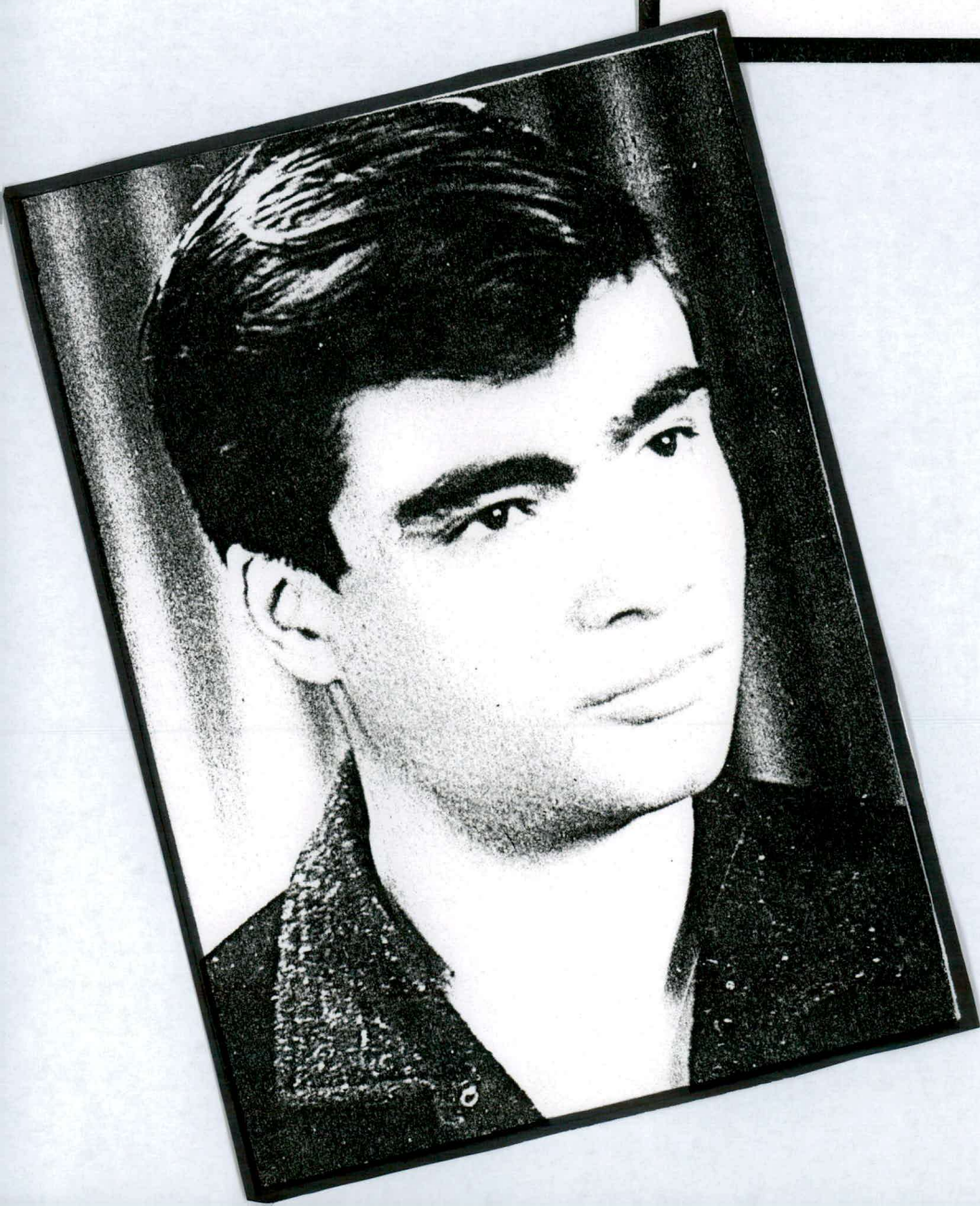
קוים לדמותו

הרושם הראשון שעשה עלי ששון, היה למעשה בעת ההשתלחות שעבר עם הגיעו לפלוגה.
מטען הידיעות בחשמל ואלקטרוניקה שהביא עמו היה דל למדי, אך הוא חיפה על כך בכח רצון עז ובשקידה מרובה שהשקיע בלימודיו.
וכך הלאה לאורך כל שירותו, הרצון העז לבצע בשליחות כל משימה שהוטלה עליו, השקט הנפשי, הצניעות והענוה ליוו אותו בכל שלבי התקדמותו בצבא. אולם מה שאפיין את ששון במיוחד היתה התכונה לעזור לזולת.
תכונה זו מתבלטת מייד בצבא, כשרואים איך חייל מטה שכם ועוזר לחבריו בכל עת, אבל אצל ששון היתה תכונה זו נדירה ממש בעצמתה, טובתו האישית וצרכיו האישיים מעולם לא עמדו לנגד עיניו והוא תמיד ויתר לטובת חבריו ואף פעם לא היתה תלונה או טענה על דל שפתיו.
במבצע האחרון מונה ששון כמפקד צוות מחש ברגע האחרון. איש הצוות שלו נלקח למשימה אחרת ורק לאחר 24 שעות של עבודה מאומצת הרגשתי לפתע שכל הזמן עובד ששון לבדו.
מיד שלחנו אליו חייל נוסף, וכששאלנוהו: מדוע לא הודעת שאתה עובד לבדך - ענה:
„ראיתי שכולם עובדים קשה ולא ראיתי טעם לדרוש עזרה דווקא עבורי..."

כך היה וכך תמיד ישאר בזכרונו.

מפקד הפלוגה

לאחר האסון התקבצנו כלנו
לראות מי נלקח מאתנו
על פני כולם נסוך העצב
וליבם דופק ללא קצב
שאל המפקד: מי חסר?
לאף אחד לא היה הכח לדבר.
בבית החולים באילת
מתרומת דם איש לא נמלט
לעזור השתדלו כלם
אחיות, רופאים ובראשם ד"ר סולם.
קרין ברדיו הודיע בצער
כי מלאך המוות עמד לנו בשער
שמאתנו נלקחו חברים
ששון ידידי ואחרים
בלי כל סיבה בלי כל צדק
הם נפלו על משמר המולדת
יחד עבדו, יחד ישנו, יחד אכלו,
אך למות הם לא יכלו
הם נלקחו למרומים
שם הם שוכבים דוממים
לעולם לא נשכחם אחים
תהי נשמתכם צרורה בצרור החיים

צבא הגנה לישראל

יחידה 2813

27 יולי 1970

בתי ששן נאצו צ'טטאיים!

באל, אטקני, אויב פ'חייב, וואו צייט געבט האטן
אונזער חתום שניידט א באלד אפערט אונזער חתום,
ששן ח'ד, אונזער חתום, אונזער חתום.
ששן צ'ט, פ'חייב אונזער חתום, אונזער חתום,
אונזער חתום, אונזער חתום, אונזער חתום.
ששן צ'ט, פ'חייב אונזער חתום, אונזער חתום.

ב'חייב יחידה ששן אונזער חתום, אונזער חתום,
אונזער חתום, אונזער חתום, אונזער חתום.
אונזער חתום, אונזער חתום, אונזער חתום.

יחידה ששן!

אונזער חתום, אונזער חתום,
אונזער חתום, אונזער חתום.

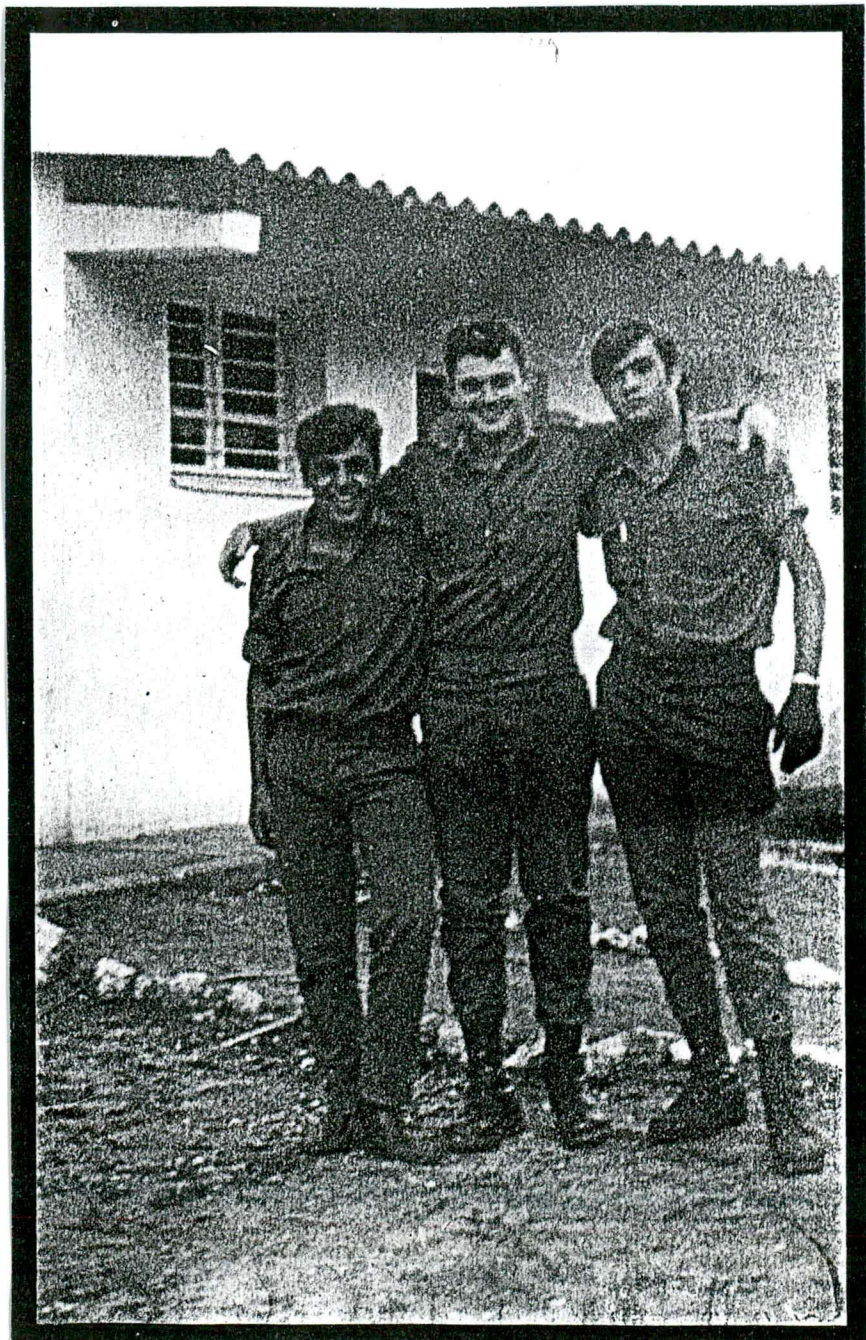

ראי אדמה ש. טשרניחובסקי

ראי, אדמה, כי היינו בזבזנים עד מאד:
 פרחי פרחים בך טמנו רעגנים ובהוד,
 אשר נשקתם השמש מנשיקתה ראשונה,
 מצניע חן עם יפה קלח, קטורת כוסו נכונה
 ועד שידעו צהרים ועצם הצער התם,
 ובטרם רוו טל של בוקר בחלומות אור נבטם.

הא לך הטובים בבנינו, נער טהר חלומות,
 ברי לב, נקי כפים, טרם חלאת אדמות,
 וארג יומם עודו שתי, ארג תקוות יום יבוא,
 אין לנו טובים מכל אלה את הראית? ואיפה?

ואת תכסי על כל אלה, יעל הצמח בעתו!
 מאה שערים הוד ובה, קדש לעם מכורתו!
 ברוך קרבנם בסוד מות, כפר חיינו בהוד...
 ראי אדמה, כי היינו בזבזנים עד מאד!

ששון, ששון ניאזוף, איננו.
 בלחישת רועמת עברה השמועה
 בדממה מעיקה נלחשו המילים.
 התקבצנו נרעשים בראשים מושפלים,
 לא לא נכון, הדבר לא קרה.
 אנא אמרו: זה שקר! זו טעות!
 אך השפלת המבט, הדממה שבסתר...
 הוא הלך מאתנו כה צעיר רק נער
 אך זכרו לא ימש לעד.

חבר לפלוגה

מגש הכסף

"אין מדינה נתנת לעם על מוגש של כסף"
(זוים ויצמן)

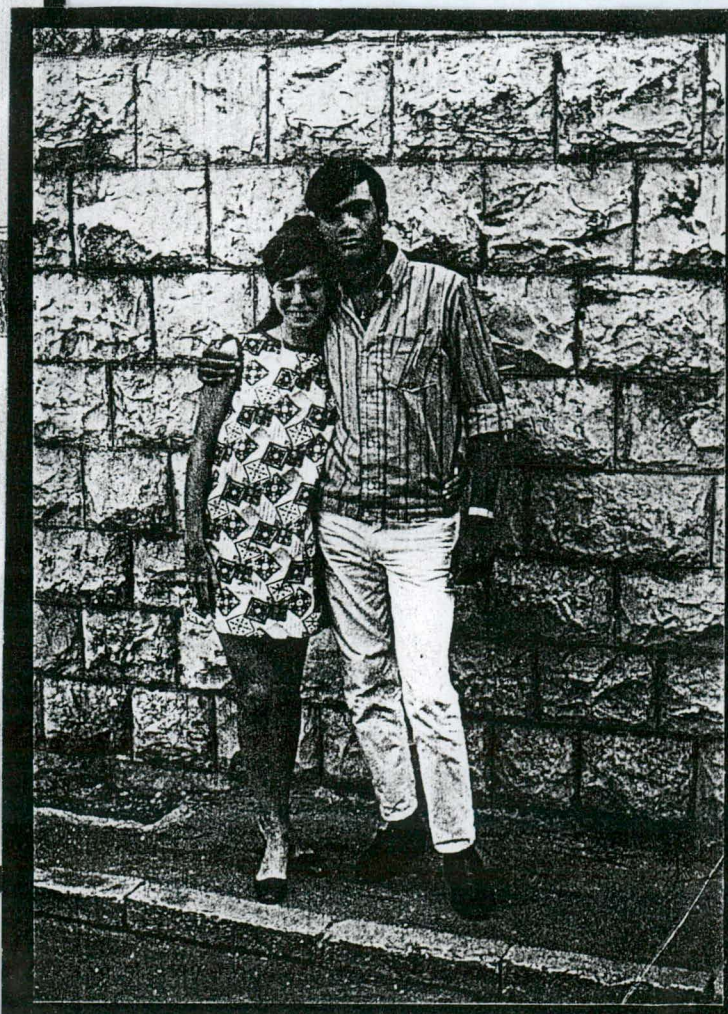
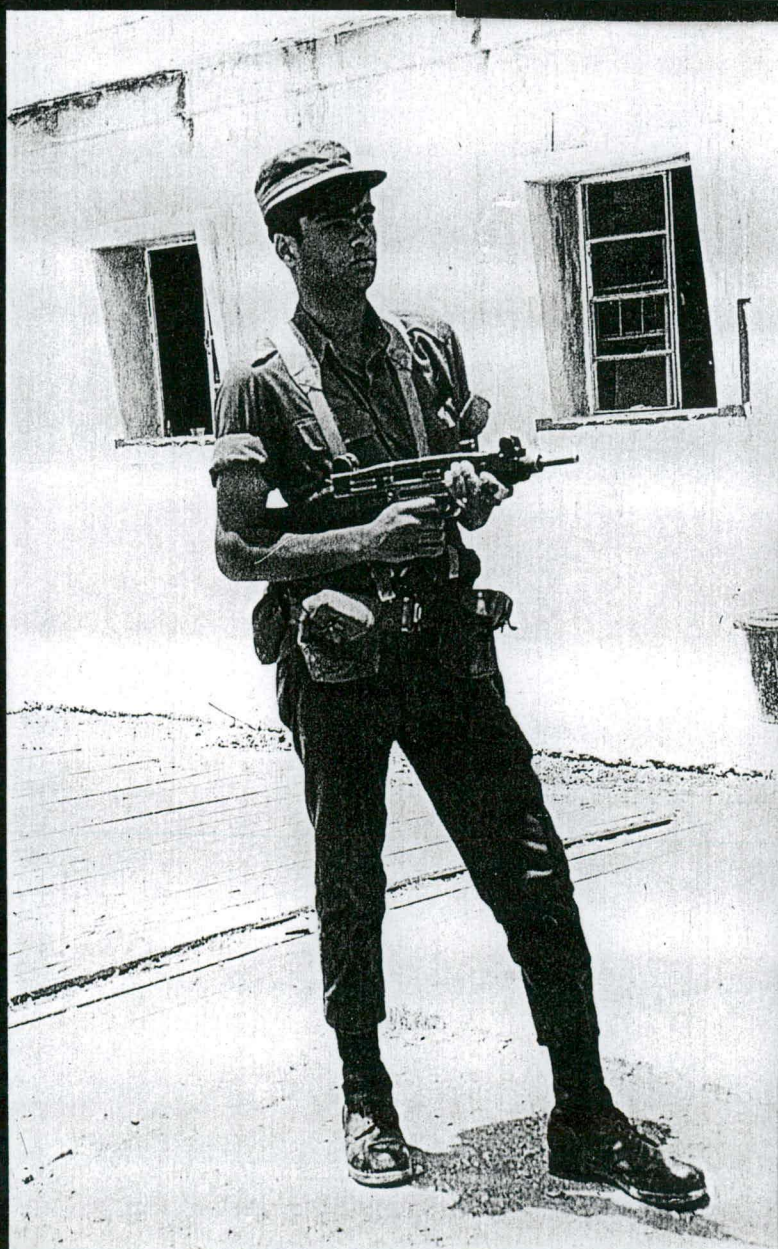
הלוך והקדש.
לא הקליפו בגדם, לא מהו עוד במים
את עקבות יום-הפרך וליל קו-האש.
ענפים עד בלי קץ, נזירים ממרגוצ.
ונוספים טללי נעורים עבריים — —
דם השנים יגשו.
ועמדו לבלי-נוצ.
ואין אות אם סוים הם או אם ירונים
או תשאל האמה, שטופת דמע-נקסם,
ואמרה: מי אתם? והשנים, שוקטים,
צענו לה: אנחנו מגש הכסף
שעליו לך נתנה מדינת-היהודים.
כך יאמרו. ונפלו לרגלה עוספי-צל.
והשאר יספר בחולדות ישראל.

...והארץ תשקט. צין שמים אודמת
תעמצם לאטה
על גבולות עשנים.
ואמה תעמד — קרועת לב אף נושמת... —
לקבל את הנס
האחד אין שני...

היא לשקט תכון. היא תקום למול סהר
ועמדה, טרם-יום, עוטה חג ואימה.
— — —
אז מנגד יצאו
נצרה ונצר

ואט-אט יצעדו הם אל מול האמה.

לובשי חל וחקור, וכבדי נצלים
בנתיב יצלו הם

אסון נורא באילת: 18 נהרגו, 42 נפצעו בהתפוצצות חומרי נפץ במשאית

מאות מתושבי אילת סייעו בפינוי הנפגעים לבית-חולים * 31 פצועים הועברו במסוקים לבי"ח במרכז הארץ * הרמטכ"ל, ראש אג"ם ומפקד חיל הים ביקרו במקום האסון * "אל פתח" ו"החזית" מתחרים: "ביצענו הפיצוץ באילת"

גם "החזית העממית" ל- שיתור פלשתינה" יחסה לעצמה את ההתפוצצות באילת הכבישה לפרסם במועד מאוחר יותר "פר" טים מלאים של המבצע". כנראה שדרש לארגון זה זמן נוסף, כדי להבר תי- אור דימוי על האופן ש- בו אירעה ההתפוצצות ב- נמל אילת.

שעה ארבע אחה"צ. ארגון "אל-פתח" מתרברב ואומר, כי כתוצאה מההתפוצצות נפגעו גם שתי ספינות שעגנו ליד הרציף. שרות השי- דור הירדני חוזר על גיר- סה זו אולם מפחית את מס- פר הספינות שנפגעו. כב- יכול, משתים לאחת. ואילו שירות השידור המצרי הגדיל מספר זה משתים לשלוש.

אחרים והחלטנו לא לגזול מ- זמנו היקר של הצוות הרפואי. מצבם של האחרים הוא קשה בהרבה. לכן ניגשנו לבסיס הסמוך, התרחצנו, החלפנו בג- דים והנה אנחנו כאן". השניים אושפזו בבית החו- לים.

סופר, "מעריב" לענינים ער- ביים מוסר: שני ארגוני טירור פלש- תינאיים, "החזית העממית לשיחרור פלשתינה" וארגון "אל-פתח" — מתחרים כי- ניהם בהודעות ביחס להת- פוצצות שאירעה אתמול ב- נמל אילת ושבח ניספו 20 חיילים ואזרחים ישראליים, ו- 40 אחרים נפצעו.

מנגנון התעמולה המצרי הצי- טרף אף הוא הבוקר, למסע זה וגוון חיוזק להודעתו של ארגון "אל-פתח". בהודעה שפורסמה מטעם מפקד הארגון, "אל-פתח" ב- רבת-עמון, נאמר, כי חבלניו של הארגון הסתננו לגמל אי- לת אתמול בשעה 4 לפנות בוקר והניחו מטען חומר נפץ עם מנגנון שהיהיה שהופעל כעבור 12 שעות, דהיינו ב-

החולים במרכז הארץ 31 פצו- עים. בבית החולים, "יוספטל" באילת, נותרו 11 פצועים, מהם 2 לאחר ניתוח.

בשעות הלילה הגיעו ל- אילת הרמטכ"ל רב-אלוף חיים כר"ל, ראש אג"ם האלוף דוד אלעזר, ומפקד חיל הים האלוף כוצר. ה- רמטכ"ל והקצינים הבכירי- רים ביקרו תחילה במקום האסון, אחר כך פרו לבית החולים כדי לבקר אצל ה- פצועים.

אחד הפצועים סיפר לרמט- כ"ל כי הוא נפגע בעת הגשת עזרה לחבריו הפצועים. החיי- לים הפצועים, סיפרו בפרוטרוט כל הקורות אותם עד לפצי- עתם.

כאשר עמדו הרמטכ"ל ופמ- לייתו לעזוב את כוחלי בית החולים, הגיעו למקום שני חיילי לים לבושים מדים נקיים. הם פנו לחדר המיון, ולאחות ה- ראשית הגדהמת סיפרו ה- שניים: "נפגענו בהתפוצצות. יש לנו רסיסים בכל חלקי ה- גוף. ראינו את מצבם של ה-

פצועים וההרוגים לבית החו- לים. במקום האסון נותר רק שלד מפויח של משאית שרוט- קה לרסיסים.

מאות אזרחים וחילים צבאו על שערי בית החולים כדי לתרום דם. כל אחד מהם מסר בקול את סוג הדם שלו. כך היה סבור מן הסתם, יזכה יותר מהר לתרום את דמות למען הפצועים. אחות יצאה אל שער בית החולים, וביקשה בעל סוג דם נדיר. מטעים היו בעלי אותו סוג דם. אחד האזרחים עשה דרכו לבית הקולנוע, שם הוקרן סרט בהצגה יומית.

בעזרת רמקול היפנה ה- אזרח לצופים את בקשתו לתרום דם. קשרות צופים יצאו בריצה לעבר בית- החולים. כך הוכל נתרמו אתמול כ- 150 מנות דם ל- נפגעים.

שעה שבבית-החולים הגישו הרופאים והאחיות עזרה לנפג- עים, עשו דרכם בשמים מסוקי חיל האוויר. הם באו לפנות את הפצועים קשה. עד לשעות ה- לילה פונו בדרך האוויר לבית

דמעותיהם. מגישי העזרה נת- קשו להחליט את מי לפנות קודם. העיניים דמעו אך הידיים המשיכו במלאכת הגשת העז- רה.

מר מ. הירש, שהיה אחד התושבים הראשונים שהגיעו למקום האסון, סיפר: "כאשר הגעתי למקום, שאלתי אם יש פצועים. לפני שקיבלתי תשו- בה, נתגלו לעיני עשרות ה- פצועים וההרוגים, פוורים לכל עבר. מיד התחלתי בפינוי ה- נפגעים. האש שפרצה מהמש- אית לא היתה גדולה במיוחד ולא סימלה את גודל האסון".

בעוד עשרות מכוניות, צב- איות, אזרחיות, משטריות, ואמבולנסים עוסקים בפינוי ה- נפגעים, הוכרו מצב הכן בבית החולים המקומי.

כל הצוות הרפואי הנמצא באילת, רופאים ואחיות, ה- גיעו לבית החולים, "יוספ- טל" תוך דקות ספורות. אחר כך הגיע צוות רפואי נוסף מבאר-שבע.

פינוי הנפגעים היה מהיר. תוך 20 דקות פונו כל 60 ה-

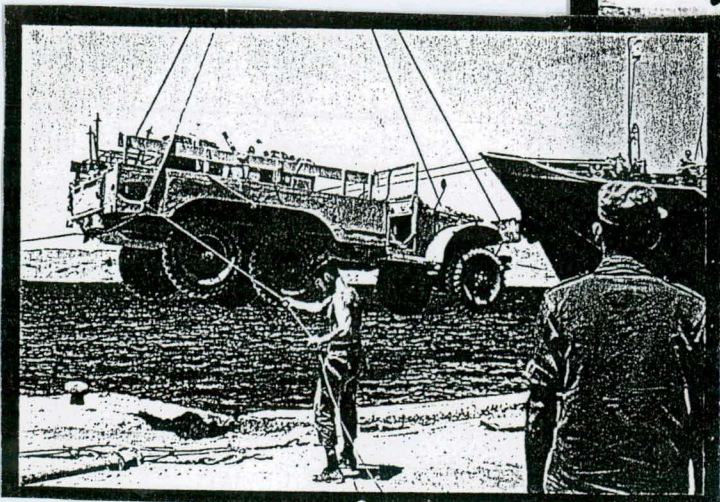
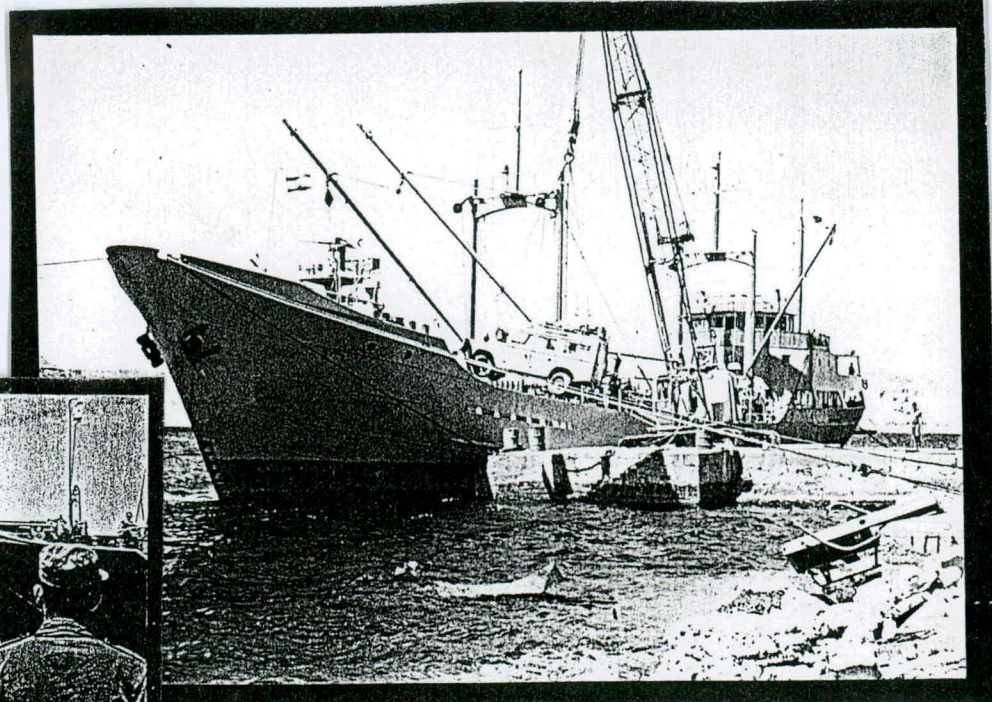
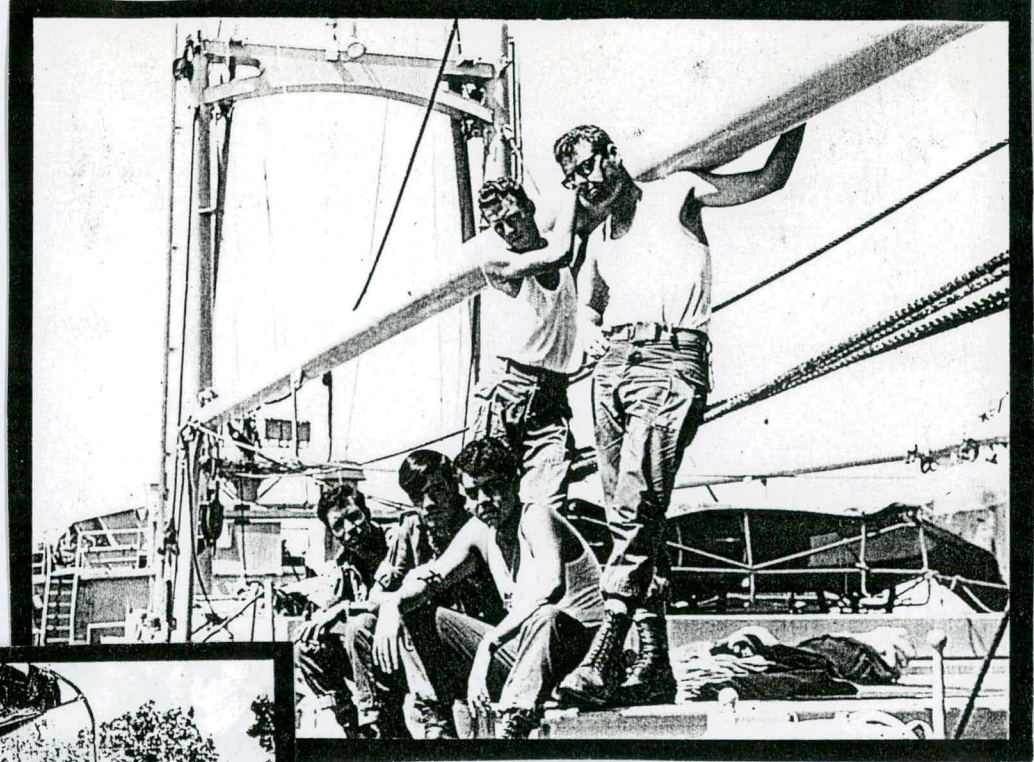
— מאת ברוך מאירי —

תושבי אילת נחרדו את- מול, סמוך לשעה 4 אחה"צ, לשמע התפוצצות אדירה. לפתע, נראה ענן אבק אנכי, מיתמר מכיוון הנמל הצבאי. איש לא פילל, כי ענן אבק זה הוא אות של אסון מחר- ריד: משאית צבאית, עמו- סה תחמושת וחומרי נפץ, התפוצצה. בהתפוצצות זו נהרגו 18 חיילי ועובדי צה"ל ונפצעו 42 אזרחים, מהם 20 קשה.

חומרי הנפץ שהיו בתוך המשאית, נפגעו בכל האנ- שים ששהו בסביבה. המקום נראה ברגעים אלה כשדה קטל, לאחר הפגזה קשה.

מאות מתושבי אילת, רי- בים מהם כעלי רכב, החלו לנהור לכיוון הנמל הצבאי. למקום הגיעו גם אנשי ה- משטרה, מכבי אש ומגן דוד אדום. כולם נחננו וי- לפינוי קשרות ההרוגים ו- הפצועים.

האזרחים חסונים, למדי קרב, שהתאספו לא יכלו לעזור

בדרך לאילת

הגהינום נדלק באילת

„בכל הקריירה שלי לא ראיתי פגיעות חמורות כל-כך בכמויות גדולות כל-כך“, מספר הכירורג הראשי בבית „יוספטל“, שטיפל בנפגעי אסון השבת שעברה * עדי-ראייה מספרים על ההתרחשויות

מאת אורי פורת

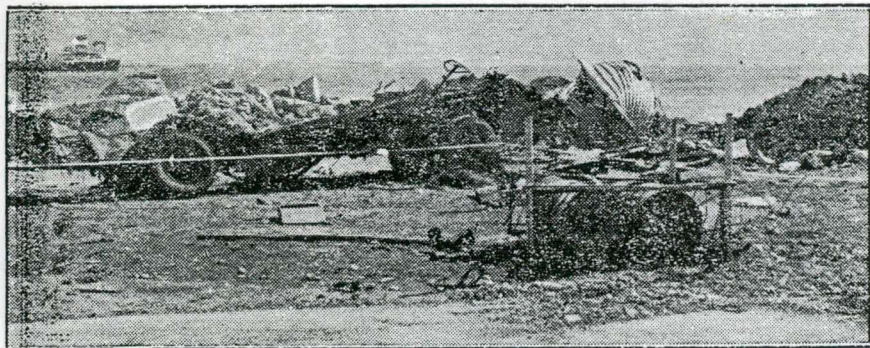
ב-4 אחריצהריים של השבת שעברה, הייתה העיר אילת שקועה באווירה רובעת של עיר-נופש. רבוצה בשלוש אידיליות על גדות המפרץ הכחול. רק בגלל הישן, באותו קטע המסמך את הרצף הצבאי, ניכרה פעילות ויצאת-דופן. נחתת חיל הים, שחורה עם ציוד שפונה מן האי שדואן, תימרנה אותה שעה לנכות הרצף, עסקה הכנות לעגינה ברעם-שרשרות היא הדפה את גשר-הפרוקה שבהרשמה אל רצועת-יוספטל קטנה. בצידו הדרומי הפרוקה ואת האוויר מילא שאון מנועי המשאיות. אלה הגיעו מתוך בסן הנחתת וטיפסו אל החוף.

אותה רובעת יוספטל שעל פסגיהם, חיתה תלולה כמקצת, והמבונות העמרי-פוטילקיות התייגעו קשות, במאמציהן ל- מסס אל הרצף. לא אלה מן שקעקע ב- כור שחפרו לגליליה, והחבריה הגדולה של אנשי היחידות דשירותים, נחלצה לעזרה בדחיפות „הייחופ“.

בוז אחר זו נחלצו המשאיות מן החול, טיפסו אל הרצף והסתדרו לחנייה. זו ל- צד זו. דומה היה, כי דווקא „הליילנד“ הכבד, שהיה עמוס ארגונים מלאים במוקד שים, יצילנו לספס אל הרצף בכוחות עצ- מו. אבל לא. לאחר נסיון כושל אחד, או שניים, החל גם הוא להתחפר. האנשים שעברו מן הצד אחר, מאבקו הנואש של נגד „הליילנד“, החלו מתקרבים כדי ל- עזור למנוע הדיוול, שהשמיע נהמות של חוסר-אונים. הם התקרבו פסיעות אחדות, כאשר לפתע נדלק הנחיתה.

המתוח שנראה במקום מיד לאחר מ- כן, היה מראה של שדה-קטל אכזרי ל- תהיר.

תימרת עשן שחור ורבי-פיתולים על- תה מן המקום שבו עמד „הליילנד“, מן הרכב הכבד לא נותר אלא גוש עמחול של מחבת מקוטעת ומכורבלת. גל-גדר טאות זה היה שריד מעוות של מה שהיה פנים המרכב. תא-הנהג וארגי-המשא נעל- מו בתוך עמוד האש והעשן כלא-חיל. בי- יאדם על- 30 פגזות חיל הרצף ורוע- פשוטות נפגעים. שחיל מוריים בין שרירים

● כאן אירע האסון, ונרשאות אלו היו המכוניות טעונות המוקשים שהתפוצצו.

הרגלים ושבר פתוח בקרסול; חוץ פזה. כוחותיו היו מסוכנו, באיזור הפנים, הח- זה, הנפיים העליונות והגב, והוא סבל מדימום חמור בחלל הבטן. פתחתו ומצא- רי שם רסיסי מחבת ואבק, ואפילו מסס- תי. תפריתי את הקרעים בקיבה ובכבד- אבל את הטחול הייתי נאלץ להוציא... הוא יהיה, הוא יהיה, בלי יד, בלי עין ובלי טחול, אבל הוא יהיה... דר- סולס הוא כירורג ידוע ועשיר נסיון, במלחמת-ששת-הימים הוא נימנח עם צוות המנתחים של בית-החולים, בבאר- שבע. הוא היה שם, גם כאשר נהבאו ל- מקום נפגעי המשתח, „אילת“, אבל, „בי- כל הקריירה שלי לא ראיתי פגיעות חמור- רות כל-כך ובכמויות גדולות כל-כך“, הוא אומר.

לתרומם דם

התרחמה שבת ותכתה המדינה, בהי- ודוע דבר האסון, ירדה כמרכיו על תוש- ביה של אילת הקטנה. אלת יצא-ר מנידום ברצונם לעזור. מאות צבאל על פתחי בית החולים, „יוספטל“, ודרשו-התחננו-לתרומ- דם. למחרת ימים, התארגנו למדיד-בני- הספר ביותמם, הלכו מבית לבית ומתנו- לחנות ואספו ספרים, עיתונים ומפתקים, כל אלה נעזמו במשרדי בית החולים, בי- כמיות שצילו לספק דודו.

וכמו אחרי כל אסון, החלו הבריות לג- לות את הסיפורים, שאותם המציא דמינו- השטני של הגולל.

● סרן משה ברק, למשל, אחד שצולל- המשתח, „אילת“, סבל קשות מפגיעה- בי- האזניים, גם לאחר שתחלים מכוחות-ה- יום ששי שעבר, הוא היה בטופל-בבית- החולים להחשומר. הוא אומר את-אמר- טובים האחרון אילת — אד לא-ה- הוא ידע, כי הנחתה משדואן צריכה-לה- געל אילת, והיה עליו לקבלת-הה-ב- את כל חשבת בטרפסים, והגיע לפסל- ממש עם כניסתה של הנחתה סרן-צ- היה מאושר כי הספיק להגיע במוקד-פדי- למלא את תפקידו. הוא לא העלה-כלל- על דעתו, כי בעצם, הוא מיהל למריצה- עם אותו מלאך-המוות, אשר מצפוצו-צ- צל לפני כשנתיים.

● אשורו של יסירי הברק, המתגוררת-בי- שכונתה של משפת הים, ויהיה גן-חי- ראשוני שזרוע להם על מותו של פגש- רוע מיהרה להכנס אל זרועתה של שכנת- פדי לתמחה — ולא ידעה או, כי-פ- היא מתחשת אחר מלוחות-ניחם, הפכה-ב-ז- תיים אומנה גם היא... ולעומת אלה שנגזר גורלם למות — וע- אחרים, שנגזר גורלם לחיות. רב-ס- ע- ש- שיקורן עמד במרחק שני מטרים ממא-ה- המושמים, כאשר זו נעלמה

ד"ר מרדכי סולס
„הוא יהיה“

של אדם. והיו גם הסיבה, שהטיפול הרא- שון צריך להיקבע על ידי כירורג, המועל- על פי סדר עדיפויות שאינו נזרר די צור- כ לרופא כללי.

הייתי נתון במצב גורא של מסקד-ב- קרב אבוד, סיפר לי דר- סולס. הייתי צריך לפעול כך, שאוכל להציל את מסס- טום האנשים מאבדון. צוות-הרופאים עשה נפלאות בחדר-המיון, שהיה מלא עד אס- פקום, אבל בכל-זאת יכולתי לעזוב את- המקום ולהתפנות לחדר הניתוח. ידעתי, שאם אחזיל לנתח מיד עליי סדר-ה- חיות, אני עלול, ליתקע, בחדר-הניתוח- לשעות רבות, ובעת שאסרת כדי להציל- חילי של אחד — ימותו רבים אחרים ב- דר-המיון. נאלצתי, איפוא, להישאר בחדר- המיון ולפקד על עירויי הנוולים, עד אשר- תגיע תגבורת המנתחים, שהועקתי מה- צפון...

זאת גם הייתה הסיבה העיקרית, שב- ללה חשפנו פצועים רבים לתל חשומר, „יוספטל“ הענקי. להם לא הטיפול תאי- שון, אשר ברוב המקרים היה גם הטיפול- הנולד שהותירם בחיים.

רק בשעה 6 בערב, כאשר הגיעה תגי- בורת של שישה מנתחים, תפונה דר- סר- לם כדי לנתח, „זו היה בחור“, הוא מספר, „שאינו נשלח צנונה — הוא לא היה מדי- חי. חיל לו כויות קשות, שנאמדו ב-45- אחוז (מעל 50 אחוז, הכויות היא, בדרך- כלל קטלנית) — ולא היה כמעט אבר אחד- נרצח. אחת הי הי צ-

23 עירויי-דם

„ראיתי הכישה אנשים תקועים בחוף קוצרסינה“ של גדר-החיל, כאילו נזרר לי- שם מלוקו של תוחח, סיפר לי מוכח- הירש, עובד חברת „ליס“, שהיה מראשוני- המצילים שחשו למקום. „ראיתי שלושה- אחרים מתפתלים וזועקים מתוך החלכות, אבל אי-אפשר היה להתקרב אליהם. הם היו מוקשים בחגורה של מוקשים, שאימו- להתפוצץ, בכל רגע...“

סיפר מציל אחר, יעקב לויטר, מנחל- התפוצצות של חברת „היידרומת“, ליד- הגדר עמד אדם מוכה-הלם, כאשר רק שר- וול אחד של חולצות שרד מכל בגדיו. הוא- היה שרוף כולו — אבל עדיין חי ונושם- ומצוות: „מוקשים! מוקשים!“

אלה הם רק שניים מבין עשרות התואר- רים המוועים ששפעתו השבוע באילת, ואלה הם הפחות מהרדים מכל האחרים, על פי צריך אדם להיות אסום כאבן על- מנת לשמם בקורות...

הפגיו היה מהיר. תוך עשרים דקות- חיל כל הנפגעים בבית-החולים, „יוספטל“ שבמעלת הנה, ועתה דמה מקום זה לבית- מסבחים. „זאת הייתה תמונת-בלהות ב- צבעי אדום-שחור-לבן“, סיפר דר- מ. שרון, אחד מבין 13 רופאי בית-החולים, „אין- מילים כדי לתאר את המוות הזה, אשר- היה בו כדי להדהים גם רופאים מנוסים- בכגון אלה...“

העסק-מבין כל הרופאים באותו בית- חולים משוכלל ומפואר, היה מנהל המ- לקת הכירורגית. דר-ר מרדכי סולס, שהוא- המנתח הבודד במקום, מנסיני אני יד- דע, הוא מספר, „כי אחוזו הפצועים-ק- באסונות, הוא קטן בהרבה מאחוז הפצור- עיס-קל. היחס, הוא בדרך-כלל, 20 אחוז- קשה 80 אחוז קל. אבל הפעם נדהמתי- להיווכח, כי היחס היה הפוך. פצועים קל- כמעט ולא היו. הוא רק תרונים ופצועים- בדרגות שונות של חמורה...“

הטיפול הגוראלי

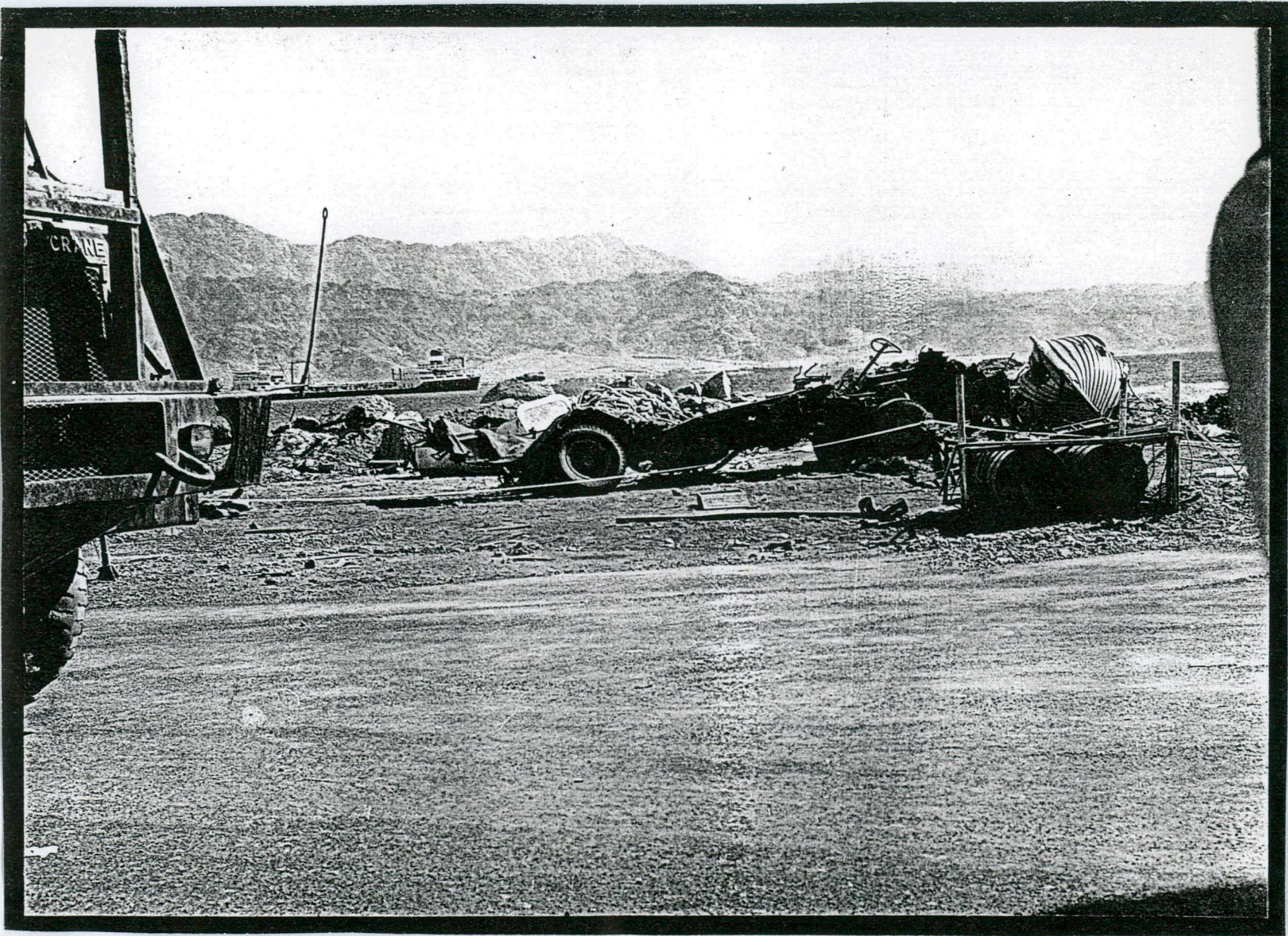
רוב הנפגעים סבלו מריסק אברים, כויות ודימומים. אחד הנפגעים חיל וק- 23 מנות (דס), אך הוא נפח את ג- פתח, כאשר עסקו הרופאים בהכנת-ה- רי-ה-24.

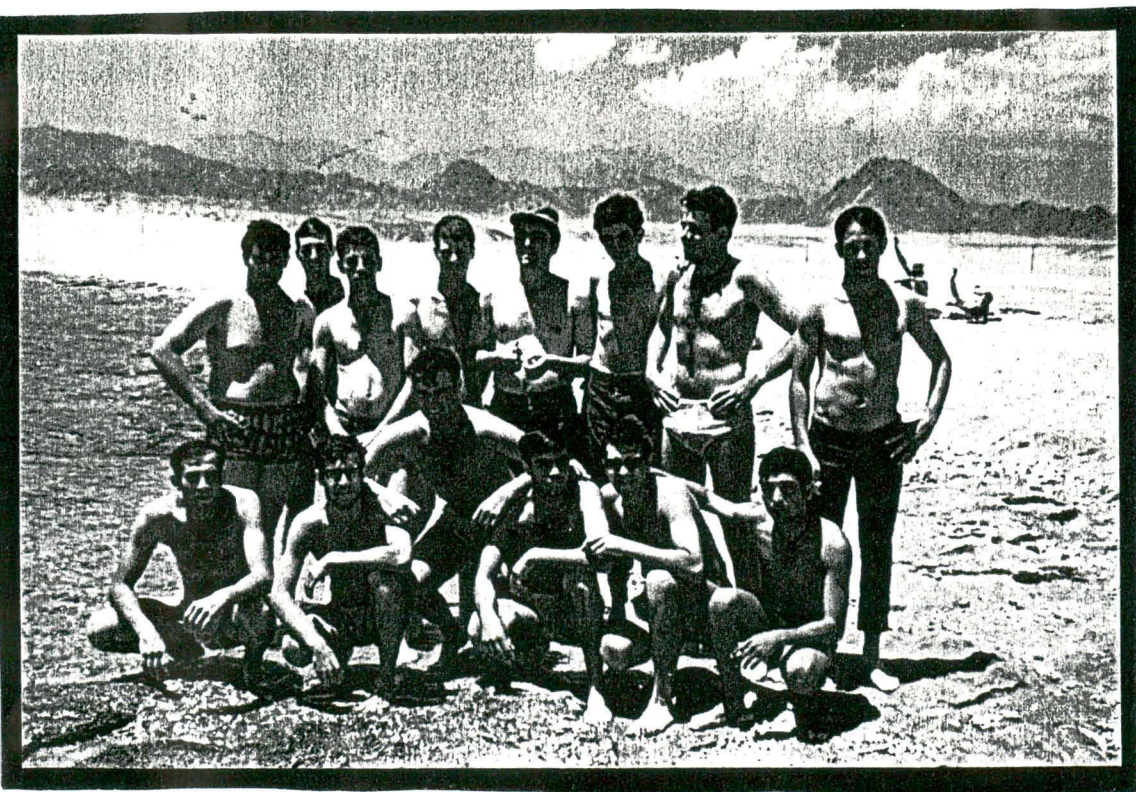
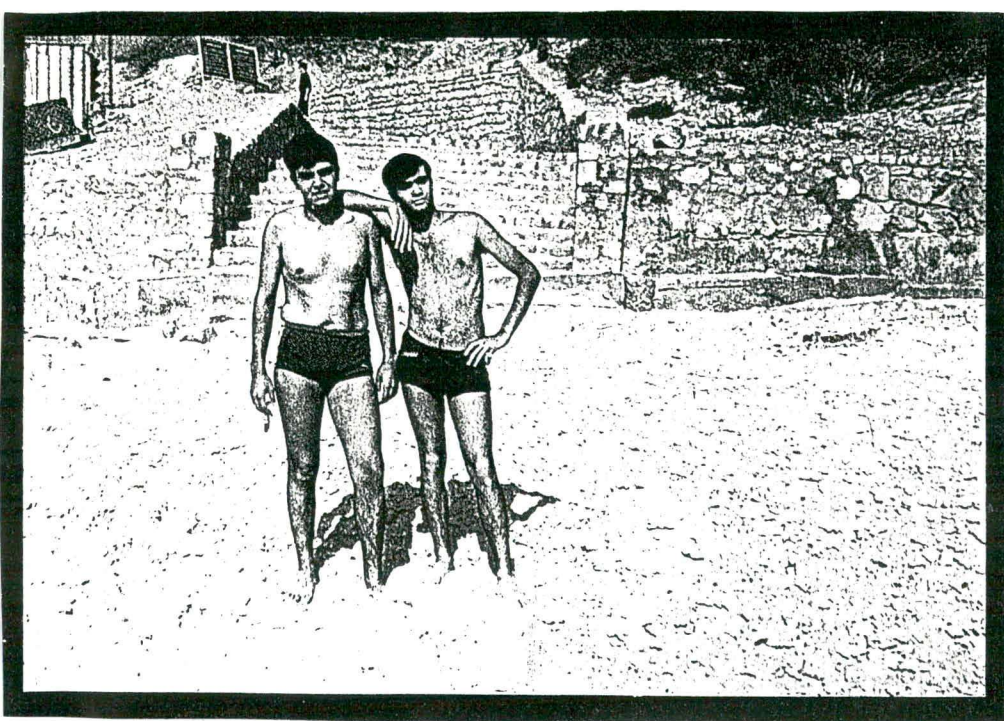
במקרים כאלה, המיון הראשון והק- של הראשון ים בהם כדי להחריג גורלם-

ערפילי ההתפוצצות, הוא הר- ערפילי של 10 מוקשים-ה- נחת על צולל בשלום, ה-ה- מאותה חצי גורן עגוליה, בה- היו מוסלים מתים כל אלה- שעמדו קודם לכן לידו. ● חצי דקה לפני הפיצוץ, יושב סמל רמי היסר ליד- הנגה. כאשר נראה הפ- בירור כי המשאיות צו- לשקוע, חוללי לדרת-ה- ש-ה- אל אלה שהתקרבו-ל- צמיצו בדחיפה.

שלאפוחיתו של רמי הצ- ל, שהוא חשב, כי מוט-ל- ש-ה-ה- מן הלחץ לפני-ה- מאץ הצפוי, הוא הת-ה- עד למאחורי תלולית-ה- ש-ה-ה- במרחק 15 מטרים- מן-ה-ליילנד, הוא לא-ה- להציל את מימיו, כאשר- לפתע מצא את עצמו שרוע- על המוח, חבוט כהל-ה- אבל חי ושלם בכל אבריו- *

כאשר עזבתי אתמול את- אילת, היה האוויר חם-ול- ל- והשמיים היו חבלת-עמ- ק- ונפלאה, כמו מימי ת- מירץ. מוכים קטנים של ע- ים נעו בעצלתיהם ליד ה- אופק הרחוק, וצבעי-פס- עדינים החליפו גוונים על ה- מידרונות ההולכים של הרי- אדים. ולמרות כל אלה, הייתה אי- לת עכורה, ענבומית וקו- רת הצבע שכלט בה יות- מכל זמן צבע-המסלרות ה- שחורות-של-מדעלת-האב-ל-

החקירה העלתה: האסון באילת - תוצאת תאונה

הלילה מת אחד הפצועים * תמונה ועדת חקירה צבאית * מצב הפצועים שהועברו לבתי החולים במרכז הארץ - ללא שינוי

אחד התצלומים הנדירים של האסון באילת: חיילים ואזרחים עוסקים בניגוי הנפגעים דקות ספורות אחר התפוצצות המשאית הטעונה חמרי נפץ

— מאת ברוך מאירי —
 "לא היה כאן שום מעשה חבנה ודונק, אלא מקרה אסון, כתוצאה מתאונה" — מסר הבוקר דובר צה"ל, לי אחד שנתקבלו תוצאות חקירה הראשוניות על האסון שאירע אתמול אה"צ כי נמל אילת, שבו נהרגו 18 איש ו-42 נפצעו. הבוקר נמסר, כי מספר החרושים עולה ל-19, עם מותו אמש של אחד הפצועים קשה. מצבם של שניים מתוך 11 הפצועים שנשארו ב" בית החולים יוספטל בא"י לת מוסוף להיות חמור. ה" בוקר נמסר, כי מצבו של אחד מהם קשה. מצבם של תשעת הפצועים האחרים מתגדר כקל. בינתיים נעשים באילת ה" סידורים הראשונים להלווייתם של שלשה מן החרושים, שהיו תושבי אילת. אחד החרושים, סרן יעקב ברק מאילת, היה מניצולי המשתתף, אילת. על אף העובדה כי האסון המשיח חתת גפניסטר, מכל בצורה קשה, ידע להתגבר על הפגני עות הללו ולחזור לחיל. הש"י

(ראה כתבה בעמוד 2)

האסון באילת

האסון המזעזע באילת הכה בתדמיה והעלה כאב כבד את המדינה כולה. השתתף לאבדן של מושבות הנגב.

האסון הוא כה גדול, עד כי רק האלם יכול לבטא. מלחמה, כפי שאנו נחונם בה, דורשת קרבנות — ולא רק בשדה הקרב, ואף אסונות, כי סוג זה שאירע באילת הם לזם חוקה של מלחמה.

האסון נר"י אה עזר יר"י חל אכזרי נוכח הפני לה המוחי רה באי ש"י דואן, שבו צעו במניין מוס של קר בנות ובמסכמים של הצלה או חריצה כי אין למנוע אסונות וחאונות בעתות מלחמה, גם ידיעה זו מחיבת את השלטונות לערוך חקירה מ" דקדקת, כדי לעמוד בפירוט על סיבות האסון שתפיל קרב נות בה רבים.

ובינתיים לא נותר לנו, אלא להכיר ואשנו במוטיבה נכונה קרבנות מורכבים אלה ולהקדש לזכרם ולמשפחות השכולות.

האסון באילת

האבדן הכבד שירד בעקבותיו על המדינה אין בהם כח"י ידעם על המבצע המזרחי של צה"ל באי שארדואן.

32 עשרות שהו כוח הפשיטה של צה"ל באי חסב למצרים שר"י ספינות טרפדו והס"ב ספינות כבדות בנפש, וחסבי בסיס קדמי של האויב ולקח אותו שלל רב: עשרות שבויים וצידוד רב ויקר.

המטה שהונחה על האויב חיתה צבאית טהרה. אך אין גם לזלזל בתופעות. הולאי הפטרולוגיות, של פג"ח במולד האויב ובחשלקות הפוליסיות שלה. ואם אמנם יקבילו המצרים את עצמו של חוסניו היכל, עורכו של "אלי-אוראם" ודוברו של נאצר, ר"י יספרו מעתה את הוואת כולה לעם המצרי — יתה לזם הר"י לעם לספר.

מבצע שארדואן, היה כה ש"י לזם נדיר של חסכוני וביצועי. והוא יירשם כמבצע מזה"ל כ"י היסטוריה של המדינה.

חקירה העלתה שאסון אילת היה תאונה - פורסמו שמות 16 הרוגים

הרמטכ"ל מינה ועדת חקירה לבירור נסיבות הפיצוץ; - מפרקים מוקשים אשר נותרו עדיין בשטח הנמל

החקירה באסון אילת

ההחלטות העסקיות והמנהליות שהתקבלו בליל 12-13 בינואר, שהיו אחרונות לפני פיצוץ האסון, הן כה חשובות, כי הן שייכות לא רק לתולדות המלחמה, אלא גם לתולדות המדינה. הן הן תוצאה של תהליכים שהתחוללו במשך שנים, תהליכים שהיוו את התשתית למאורע הנורא. הן הן תוצאה של תהליכים שהיוו את התשתית למאורע הנורא. הן הן תוצאה של תהליכים שהיוו את התשתית למאורע הנורא.

דיבר "פתח" היה ליל 12-13 בינואר, ששטח על עמק אילת, האחרונה לפיצוץ. בתוך זה של דיבר זה נאספו "אנשי אל-עאסיפה" זרוע הצבאית של "פתח" הצליחו להסתכן בשבת נמל הצבאי באילת, מינה בי מיקסיזומן, כי הנפץ שהתפוצץ בערב 12 שעות גרמו לאבדן 16 חיילים בקרב העיבים. הנהג עלה כילו באש.

באחר יתר הדיש, בין "החזית העסקית" מיקרטיה" כי "אנשי" לת המשתתפים לתאש"ח תשאיתם על האירוע, הם נשאלו: "מה היה תוכנו של הפיצוץ?"

(סוף מעמוד ראשון)

בתיחולים אלה הועברו אמש מצועים מן האסון כי המצעים הליקופטרים של חיל-האוויר. (ראה עמוד 2) בבית החולים המקומי כי אילת נשארו הבוקר 11 פצור עים בלבד. שאר 31 הפצור עים הועברו לבתי חולים שונים במרכז הארץ.

הבוקר הוקם מקום חי אסון כגרי, והחל חי ההנרסה החלו בפירוק מוקשים ששרדו בשטח, כתוצאה מהתפוצצות חי משיאיה.

הרמטכ"ל, רביאחוף היום ברילב, מינה ציד אמש ועד דת חקירה לבירור נסיבות האסון. בועדה מספר הבי רים, לדבות אנשי מפקדת קצין הנדסה ראשי, נראה כי היא תגיש מסקנותיה תוך ימים אחדים.

יהושע הלמיש, כחבר ל ענינים ערביים, כיסר:

ערבים מתרברבים

— טאק איתן הכר, כתבו הצבאי — חקירת האסון שאירע אתמול באילת העלתה מעד נכד ספק, כי אירע כתוצאה מתאונה — ולא מחבלה, כטענת אנשיי המהבילים.

עד לשעת סגירת הגזיון, מכר דובר צה"ל לפרסום שמות ששהיעשר מתוך שמונהעשר הרוגי התאונה כמגד אילת.

ואלה השמות:

- סרן יעקב ברק (נטניו), 33, מאילת;
- סרן שאול נגר, 32, כפר מעש ליד פ"ת;
- רביסמל ישראל יעקב, 25, מאילת;
- רביסמל יהודה הררי, 33, מאילת;
- רביסמל ורדן בוגאץ, 23, מאילת;
- רביסמל שמה ברנר, 19, משרדות;
- רביסמל שטורני גיא, 20, מירושלים;
- רביסמל ברוך סמוכה, 21, מעסי;
- רביסמל יעקב כהן, 20, מעסי;
- סיראי ראשון יורם פלק, 19, ממושב כרמיה;
- אורח עובד צה"ל, לייב דויטש, 55, מחפ"ל;
- אורח עובד צה"ל, משה מלמד, 48, מרמות רמו שבחיפה;
- אורח עובד צה"ל, סעדיה אלקיים, 24, מקרית יאסי;
- אורח עובד צה"ל, ניסים אלוך, 39, מחפ"ל;
- אורח עובד צה"ל, זולי נשאר, 31, מקרית יאסי;
- רביסמל יעקב סוליסן, 20, מהרצליה.

שמות שני התורגים הנוספים יפורסמו היום, כי שעה מאוחרת יותר.

בינתיים מסר דובר צה"ל, כאמור, כי הוברר מעד לכל ספק, כי היתה זו תאונה ולא מעשה חבלה, אף כי שני ארגוני מחבלים כבר הודיעו אמש כי ידם היתה בפעולה זו.

החייבים שנהגו או נפצעו, עמדו כבים לסי שאית הצבאית וכוונתו אף ששם צבאי אירע החבלה.

הרב יצחק יצחק הרב גורן, ששיתף כד לסייע בהפצרת הנשחית.

- בעמוד 2**
שיחות עם פצועי האסון באילת
- בעמוד 3**
כך הפך נמל אילת לתופת
- פרשנות על דברי שר-הבטחון בטלוויזיה וברדיו**
- בעמודים 4-5**
פרשת "מיהו יהודי"
- בעמוד 16**
אירועי סוף השבוע בתחום הבטחון
- בעמוד 17**
חסניין הייכל על פעולות צה"ל

עוד אחד מכצועי אילת מת מצעו

מספר הרוגי התאונה אמש באילת עלה הבוקר ל-19. אילת יצאה למת מי פצועים, שיש להם סיכוי פורסם.

למרחב

יום א'
י"ח בשבט תש"ל
25 בינואר 1970

האסון באילת

האסון הכבד שפקד אתמול אחה"צ את אילת ותושביה, היכה בועז עמוק כל אדם בישראל. אבדו חיי אדם, בכל מקום ובכל מקרה, הוא תמיד כאורע מכאיב. לאבדן של המשפחות שפקד איתן המוות, לעולם אין תנחומים. אך דווקא בימים אלה של קרבות וקרבות דומה כי נתחדדה התחושה הכללית לגבי אבדן כל נפש בישראל. ולכאבם של קרובי הנופלים אתמול באילת שותף באורח מוחשי כל הציבור בארץ.

אין צל של שיתוף במעורבות חזיתית או תחושה של גורלם לא התפוצצותה של משימת התחמושת.

ותומרה הנפץ במזח הצבאי של אילת. יש להי ניהל כי החקירה המדוקדקת שתיערך בוודאי בנסיבות האסון, תגלה מה גרם להתפוצצות הקטלנית. ייתכן מאוד, כי החקירה תקבע גם אם וכיצד ניתן היה למנוע את האסון. שיעור מסוים של תאונות הוא אמנם חלק בלתי נפרד מפעילות מלחמתית. כפי שאנו נתונים בה, אך אין לחסיר שום מאמץ כדי להפחית עד למינימום את שיעור התאונות. עירנות חזונית מלחמה נדרשים בכל מקום מלחמה — בחזית ובפזורה.

שמות 16 מחללי

האסון באילת

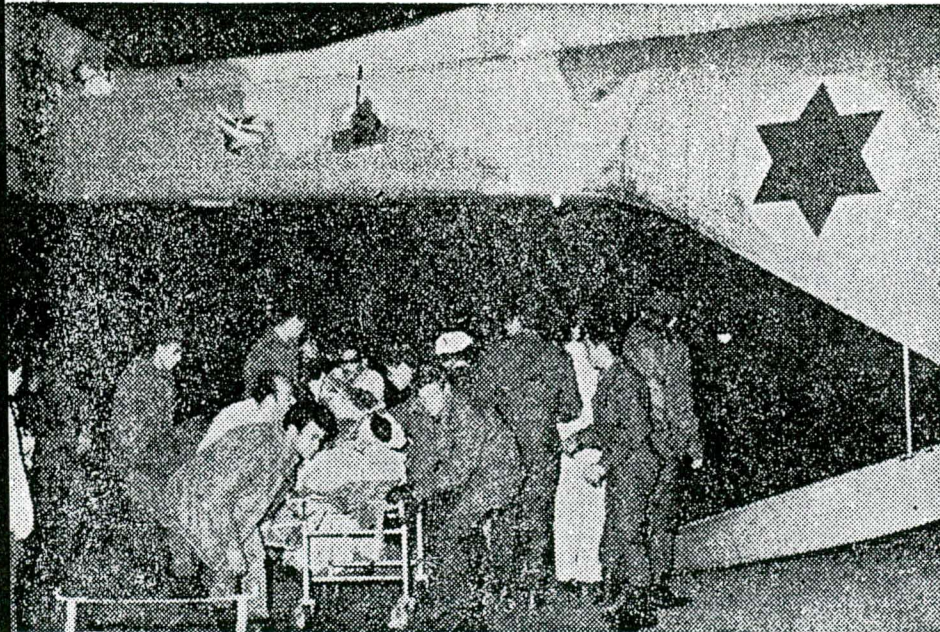
עד לסגירת הגליון הבוקר, נמסרו לפירסום שמותיהם של 16 מבין 18 חללי האסון באילת:

- טר"ש פלק יורם, בן 19, ממרחביה ;
- נשאור זולי, בן 31, מקרית-ים, אורח עובד צה"ל ;
- אולוק נסים, בן 39, מחיפה, אורח עובד צה"ל ;
- רב"ט סולימן יעקב, בן 20, מהרצליה ;
- אלקיים סעדיה, בן 24, מקרית-אתא, אורח עובד צה"ל ;
- דויטש לייב, בן 55, מחיפה, אורח עובד צה"ל ;
- סרן ברק יעקב, בן 33, מאילת ;
- רב-סמל הררי יהודה, בן 33, מאילת ;
- רב-סמל יעקב ישראל, בן 25, מאילת ;
- רב"ט בוגי' זאב זלמן, בן 23, מתולון ;
- רב"ט סמוחה ברוך, בן 23, מעכו ;
- רב"ט כהן יעקב, בן 20, מעכו ;
- רב"ט ניאזוף ששון חי, בן 20, מירושלים ;
- סרן נגר שאול, בן 32, מכפר מעש, שליד פתח-תקוה ;
- מלמד מנשה, בן 48, מחיפה, אורח עובד צה"ל ;

באסון מחריד בנמל אילת

18 חיילים נהרגו ו-42 נפצעו בהתפוצצות מכונית תחמושת

דובר צה"ל: זו תאונה * תושבי אילת סייעו בפינוי
ובתרומות דם * הפצועים קשה הוטסו לביה"ח תל-השומר

חיילים פצועים בהתפוצצות מכונית תחמושת באילת מורדים מהמבוק "אתמול" לבית-החולים בתל-השומר

מאת אמציה רוני,

סופר "הארץ" באילת

18 חיילי צה"ל נהרגו ו-42 נפצעו, באסון מחריד שארע אתמול אחה"צ ב-אילת, כאשר משאית צבאית עמוסת תחמושת התפוצצה ליד מזח הדייגים בנמל הישן. רבים נפצעו קשה.

דובר צה"ל מסר, כי נפתחה חקירה באסון. ברור עתה מעל לכל ספק, שהיתה זו תאונה.

המקרה אירע ב-4.10 אחה"צ. כשהתפוצצה המשאית עמוסת תחמי מושת, נשמע קול רעש אדיר ברחבי העיר אילת, ובמקום עלתה להבתי אש גדולה. מהתפוצצות חומרי-הנפץ והתרסקות המשאית התעופפו בסביבה רסיסים רבים, מהם נפגעו עשרות חיילים. במקום נתגלה מראה מחריד.

מיד לאחר האסון הוחל בפינוי הנפגעים, כאשר תושבים רבים, ש-נזעקו למקום לשמע הפיצוץ, עוזרים בפינוי. הפצועים וההרוגים הוחשו מיד לבית-החולים ע"ש יוספטל. בביה"ח עצמו התארגנו מיד צוותי רפואה לקליטת חירום והוחל במתן טיפול רפואי.

דקות ספורות לאחר השעה 6.00 הגיע לאילת מטוס נורד של חיל-האוויר, שהביא צוותים רפואיים לעזרה. בביה"ח הוחלט בינתיים להעביר את הפצועים קשה למרכז הארץ, והם פונו במטוס הצבאי לבית-החולים בתל-השומר.

לצידן את הערבות הרבה ש-צילו תושבי אילת, שחשו בהמוניהם

אסון אילת

במקרה הייתי שם.

בהישמע קול נפץ אדיר החלה הנהירה הגדולה. מי שהיו לו רגליים וידיים, מיהר בכיוון ההתפוצצות. ילדים, נשים וגברים. ברגל, על אופניים, על קטנועים ובמכוניות. כמובן, גם התיירים הממלאים בעונה זו את בתי-המלון האילתיים לא רצו להחמיץ את ההזדמנות. גם הם מיהרו בכיוון חוף הים. השעה היתה ארבע ורבע בקירוב ואיש לא ידע עדיין מה קרה. ועוד בטרם נודעו ברבים סיבות ההתפוצצות, נחסמה כמעט כליל דרך הגישה העיקרית לאזור הנמלים. היה בכך משום נס (הנס הישראלי הקבוע) של מרות זאת התנהלו פעולות ההצלה והפינוי בקצב פחות-או-יותר מניח את הדעת.

הטור הראשון

בכל מקום בעולם, אילו קרתה שם התפוצצות מעין זו, תגובתם הראשונה של האנשים היתה להתרחק ככל האפשר ממקום האסון. לאזור הסכנה היו מגיעים רק שרשרת תי ההצלה, ואולי המתנדבים המקומיים. גלים להגיש עזרה כלשהי. תגובתם של האילתיים היתה, כתגובת כל הישראלים במקרים כאלה, הפריכה לחלוטין. קשה להבין זאת. שרי קהל הסקרנים אשר נהר לכיוון הנמל הצבאי, שם אירעה ההתפוצצות, לא זו בלבד שהקשה על מיבצע הפינוי; הוא סיכן את חייו

ואת הילדים והנשים שבאו לחזות במתרחש. כי — כאמור — סיבת האסון לא נודעה עדיין ולא היה כל בטחון שאחרי ההתפוצצות הראשונה לא תבוא שרשרת של התפוצצויות נוספות — דבר אפשרי בהחלט בכל מקום שבו מאוחסנים חומרי-נפץ ובו נמצאים מאגרי תחמושת.

אין ספק שמניעים נפשיים מסויימים, המשותפים לרוב בני-האדם בעולם, אינם תופסים לגבי תושבי ישראל. אנו נעדרים, משום-מה, את תחושת הפחד. ואולי, ליתר דיוק, הסרה לנו תחושת הסכנה. ייתכן כי התנאים שבהם אנו חיים מזה שנים רבות, ובעיקר מאז מלחמת ששת הימים, הם אשר יצרו את המצב הבלתי-רגיל הזה? זאת שאלה שאולי רק הפסיכולוגים מסוגלים לתת לה מענה. אך לבד מן האספקט הנפשי התיאורטי, יש לבעיה השלכות מציאותיות רבות. העלולות להיות במקרה זה או אחר — הרוג אסון. מהשבות על כך התעוררו במוחי כאשר ניצבתי ברחובה הראשי של אילת, הרחוב היורד אל שפת הים, והסתכלתי על הנהירה ההמונית למקום.

בששת ימי המלחמה האחרונה (אולי שר הבטחון, כדרכו, יאמר כי לא היתה זאת מלחמה אחרונה — במקרה זה כוונתי למלחמה שהיתה לאחרונה) ראיתי את התנהגותם של תושבי תל-אביב בעת האזעקות. יללת הצופרים עלתה וירדה לסירוגין, אך העוברים-ושבים לא מיהרו לרדת למיקלטים. מישמעת העורף האזרחי לא עמדה בשום יחס למישמעת הלוחמה בחזיתות. כל הכבוד לאומץ לבם של האוכלוסיה האזרחית בעת המבחנים הקשים — אבל... כמה שבועות אחר תום המלחמה. נתפרסמה במוסף „הארץ“ כתבה שתיארה את ההכנות ל„כל צרה שלא תבוא“. בין היתר נודע אז לראשונה כי בשטחה של תל-אביב הוקצו אזורים פארקים לבתי-קברות-לשעת-חירום, בשביל עשרת אלפים חללים! אילו ידענו זאת קודם — האם גם אז לא היינו יורדים למיקלטים?

הריצה למקום בו התפוצץ חומר-נפץ או לאזור סכנה אחר (כוונתי לריצה רק כדי לספק את יצר הסקרנות) איננה סימן לגבורה אישית. זאת פשוט קלות-דעת. וזאת הפרעה רצינית לפעולות ההצלה המאורגנות. לעומת זאת, התרחקות ממקום האסון, בדיוק כמו הירידה למיקלט בעת אזעקה, אינם סימני פחדנות. זאת חובתם היסודית של אזרחים המקיימים את המישמעת בעת מבחן, בעת אסון ואפילו בעת תרגיל.

אסונות כאסון באילת קורים בכל מקום בעולם ולמרות כל אמצעי הזהירות — יכולים לקרות שוב, גם אצלנו. לאור הפעילות החבלנית, אפשריים גם פיצוצים בערים ובישובים אחרים, שאין להם כל קשר לצבא ושאינם שוכנים בקירבת המתקנים הצבאיים. העבר סיפק לנו דוגמאות למכביר: הפיצוץ בסופרמרקט בירושלים, בקפת טריה של האוניברסיטה, ברובעי המגורים בחיפה ועוד. במקרים מסוג זה לעולם אין לדעת מתי והיכן חלפה הסכנה. התנהגותם הממושעת של התושבים עשויה להיות הגורם הקובע את מימדי האסון.

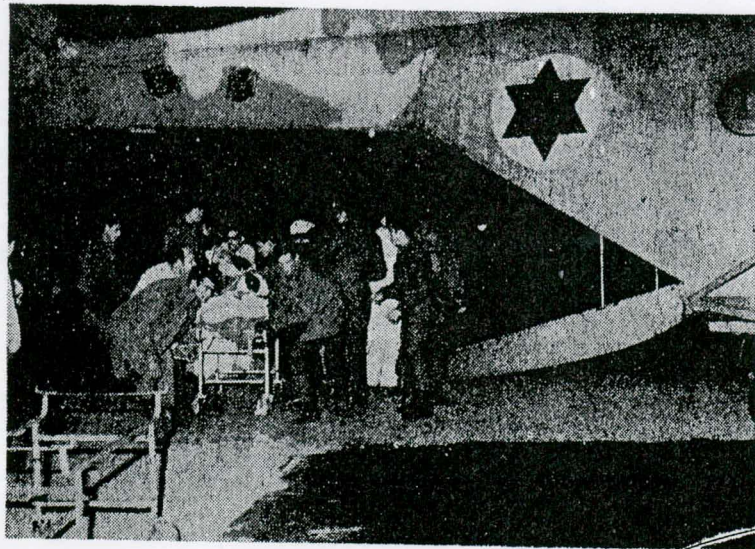
למרחב

תל-אביב • יום א', י"ח בשבט תש"ל — 25.1.1970 • שנה מ"ז • גליון 4807 • המחיר 35 אגורות

**פורסמו שמות
11 הרוגים**
תל-אביב. — אמש פורסמו שמותיהם של 11 מבין 18 הרוגים:
אורח עובד צה"ל, מלמד מנשה בן 48 מרמות-רמו בחיפה.
סרן שאול נמר בן 32 מכפר סעדיה שלידי פתח-תקוה.
סר"ש סלק יורם בן 19 ממושב מרחביה.
רב"ש שמחה ברנר בן 19 משרד דרום.
רב"ש ששון-חי גיאון בן 20 מירושלים.
רב"ש יעקב כהן בן 20 מעכו.
רב"ש ברוך סמוכה בן 21 מעכו.
רב"ש זאב בוגאץ בן 23 מחולון.
סרן יעקב ברק בן 33 מאילת.
סר"ל ישראל יעקב בן 25 מאילת.
סר"ל יהודה הררי בן 33 מאילת.

18 נהרגו ו-42 נפצעו בהתפוצצות משאית תחמושת בנמל הצבאי של אילת

כ-30 נפצעו קשה • הוגשה עזרה מהירה • סיבת האסון לא ברורה • הרמטכ"ל מינה ועדת חקירה לברור הפיצוץ

פצועים מהתפוצצות משאית התחמושת באילת הוטסו בהליקופטרים ל"תל-השומר"

מאת יונה שמשי, סופר "למרחב"
תל-אביב. — בהתפוצצות משאית טעונה תחמושת וחומר-נפץ ברציף הצבאי בנמל-אילת, נהרגו אתמול אחה"צ 18 איש ו-42 נפצעו, מהם כ-30 פצועים קשה. דובר צה"ל מסר, כי כל הפיגועים מראים שהיה זה מקרה של תאונה. מונתה ועדת חקירה חמורה את גורמי האסון.

המשאית הצבאית היתה עמוסה בתחמושת וחומר-נפץ בכמות של מספר טונות. כפי הנראה גרמה לאסון התפוצצות מוקדם.

עשרות אנשים, חיילים ואזרחים היו על הרציף הצבאי בעת האסון ומשום כך גדול מספרם של הנפגעים. בין הנהרגים חיילים ולפחות אורח אחד.

הדף עצום

התפוצצות המשאית שאירעה ב-4.10 אחה"צ גרמה להדף עצום שכתוצאה ממנו עפו רבים מהפצועים ואף הנהרגים למרחקים. כן עפו למרחקים, עד לגדר הנמל, חלקי ציוד צבאי וחלקים מהמשאית. במקום בו עמדה המשאית נשאר אר כתם מפויח.

החיילים שהיו על הרציף ואשר לא נפגעו, היו לזמן מה המומים ממראה עיניהם, אך עד מהרה התארגנו לסיורי הנספעים לבית-החור לים באילת.

הנפגעים הראשונים פונו בכלי רכב צבאיים שהיו בשטח הנמל. עד מהרה הגיעו מאילת עשרות מכונות של אוזרים שאצו למקום לסייע בהתפוצצות והחלו מסייעים בגיוס הנפגעים.

מאות התייצבו

לעזרתם

בית החולים ע"ש יוסטל באילת.

הרמטכ"ל ביקר במקום

האסון

הרמטכ"ל רב אלוף, חיים בר-לב, ביקר אמש יחד עם קצינים בכירים אחרים בנמל הצבאי באילת ועמד מקרוב על נסיבות האסון. לאחר מכן ביקר את הפצועים ב"בית" באילת.

(סוף בעמ' 2, טור 9)

בחזרה משדואן - 20 הרוגים ו-40 פצועים באסון באילת

משאית מלאה מוקשים

סייע ל-60 הנפגעים באסון שאירע בנמל הצבאי. עשרות אנשים, שהיו בנמל בעת שאירעה בו ההתפוצצות, שיפשו את אבריהם. לא האמינו כי נותרו בחיים. "היה הבק נורא והתפוצצות איומה", סיפר אחד מהם, "משאית טעונה שש טונות מוקשים עפה לגובה 20 מטר. אלפי מוקשים הת-

ריסו אדי בלומנפלד, 24, תושב אילת, לכתב העולם הזה.

מי שלא ראה את הפצועים וההרוגים שהובאו לאחר המין לא יבין במשך כל חייו מה התרחש באילת ביום השבת האחרון. אילת כולה עמדה על רגליה נחלצה ל-

מרב אנשים לא ידענו מי נפגע ומי לא. קרוב ל-200 איש נמצאו שם כדי לעזור. האילתים הוכיחו את עצמם. לא אשכח לי עולם את המראה המחריר שראיתי אותו יום. אפילו בשדה הקרב לא רואים מראה כזה. "מייד אחרי הפיצוץ רצתי לבית החולים כדי לעזור בהגשת עזרה", סיפר הטרקטור-

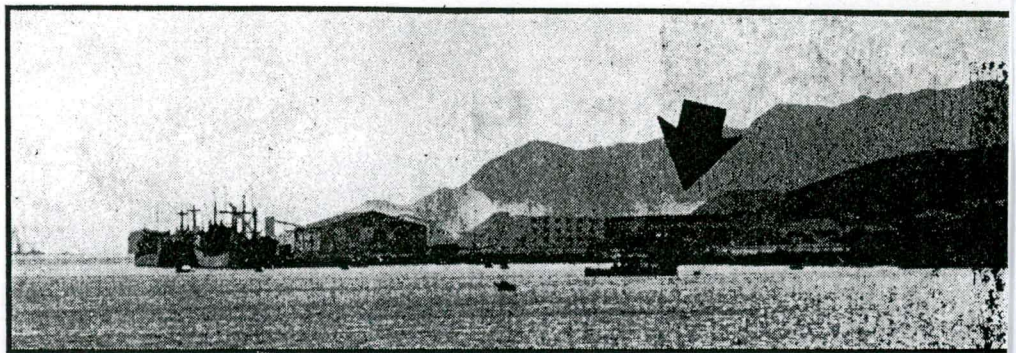
ביום השבת, בשעות אחר הצהריים, נערכו כוחות צה"ל שבאי שדואן לקראת פינוי האוי. מסוקים הרימו חבילות ענק של ציוד מצרי שנאסף באי. אנשי חיל ההנדסה של צה"ל, שהגיעו לאי בעיקבות הצנחנים, פינו את העמיסו אותם על משאיות והעבירו במצפצות נחת בדרך הים

אדי בלומנפלד

"מי שלא ראה - לא יבין"

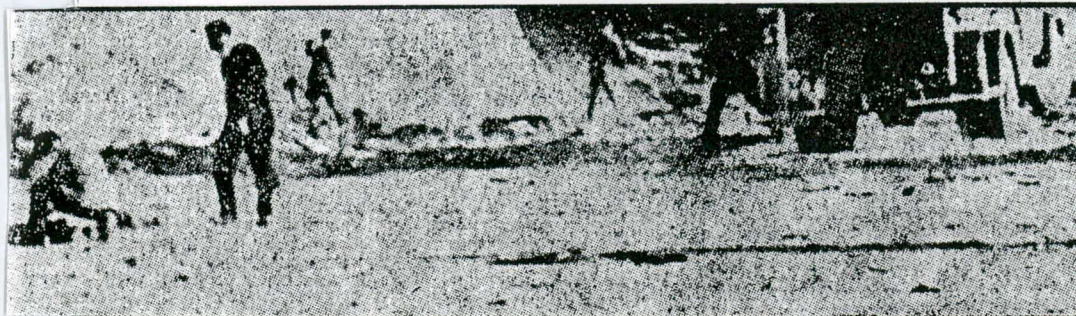
פור על פני הסביבה. רק ששלא היו עור עשרות הרוגים מההתפוצצות הנוראה.

משאית מבט הנחת. שהובילה אותה מן האי שדואן. חלקי ה- משאית שהתפוצצה נמצאו מפוזרים ברדיוס של קילומטר, ורוב החיילים והאזרחים שהיו בקרבתה נהרגו או נפצעו באורח קשה.

זהו מבט מרחוק לכיוון נמל אילת, שם אירעה ההתפוצצות משאית המוקשים. ה- חץ מצביע על המקום בו אירע האסון. ליד הרציף שם הגיעה ה-

מקום האסון

דוד ברצי'בי

"יותר גרוע משדה הקרב"

דמויות הרוגים ופצועים על הקרקע. שברי המשאית שהתפוצצה ובאדם החש לעזרתו של אחד הפצועים (מצד שמאל). העושה ניסיון נואש להתרומם. עשרות אנשים חשו מייד לעזרת הנפגעים במקום.

תמונה שצולמה רגעים מספר א' חרי ההתפוצצות על הרציף. בתמונה המסושששת ניתן להבחין ב-

רגע אחרי ההתפוצצות

מסתבר כי האסון אירע בעת שמשאית לילאנו טעונה מוקשים הגיעה מבטן ה- נחת אל הרציף בנמל, בו עסקו עשרות אנשים, חיילים ואזרחים בפריקת הציוד שהובא משדואן. לפי עדות אחת נתקעה המשאית שיצאה מן הנחת בור על הרציף. חיילים ניסו לחלץ אותה בדחיפות. כשלא הצליחו, הועיקו משאית נוספת שתדחוף את המשאית השקועה. כתוצאה מהזעזוע שקיבלה המשאית בעת הדחיפה, נזרק בה, כנראה, אחד המוקשים והתפוצץ. הוא פיצץ את אלפי המוקשים הכלתי-חמושים שהיו על המשאית. עשרות האנשים שהצטופפו סביב המשאית כדי ל- חלצה, נפגעו. 20 מהם נהרגו. 40 נפצעו, מחציתם פצועים קשה.

במסוק לצפון מרבית הפצועים הועברו במהירות לבתי חולים בצפון ה- ארץ. לתל-השומר ולירושלים. בתמונה נראה אחד הפצועים מובל על אלונקה לבטן המסוק, שהטיס את הפצועים קשה במהירות לעבר צפון החזרה.

במסוק לצפון

אל החוף הישראלי. במקום המוקשים שפוגו, הניחו אנשי חיל ההנדסה, כפי שטען העיתון המצרי אל-אחרם, שדות מוקשים חדשים באי. כדי ל- הקשות על המצרים את ההתבססות כו מחדש. אותה שעה, דקות מספר לפני השעה ארבע, עברו בשער הנמל הצבאי באילת אחת-עשרה אלמוגות, שבעליהן נפלו במל- חמת ששת-הימים. הן הוזמנו יחד עם יל- דיהן לבוא מתל-אביב לאילת ולבלות שם את סוף השבוע כאורחי מועדון רוטאר המקומי. לא האלמוגות ולא תושבי אילת שאירחון, לא שיערו כי תוך דקות ספורות תיגול משפחת אלמוגות המלחמה בישראל באסון נורא, ודוקא באילת.

★ ★ ★

ס יפר הנהג דוד ברצי'בי (28), ה- עובר באילת: "ההתפוצצות הנוראה אירעה בשטח הנמל בשעה ארבע ועשרה. דקות מספר אחרי ההתפוצצות הגעתי עם המשאית שלי לנמל כדי להגיש עזרה. כמוני עשו מאות מאלה שהיו באילת. המחזה היה נורא. ראיתי המון הרוגים ופצועים מפר זרים על פני הרציף. היה איסדר נורא.

בהתפוצצות מכונית חמרי נפץ ותחמושת 18 נהרגו ו-42 נפצעו ברציף הצבאי של אילת

שמות שמונה מבין ההרוגים

להלן שמותיהם של שמונה מהחיילים שנהרגו אתמול בתאונה שאירעה בנמל הצבאי באילת: רב"ט שמחה ברנר, בן 19, משרות; רב"ט ששון חי ניא"ז, בן 20, מירושלים; רב"ט יעקב כהן, בן 20, מעכו; רב"ט ברוך סמוכה, בן 21, מעכו; רב"ט זאב זלמן בוגאץ, בן 23, מחילון; טר"ש יורם פלג, בן 19, ממושב מרחביה; סרן שאול גר, בן 32, מכפר מצט; שליד פתח תקוה ועוד. צילום: משה ס. ס. בן 48, מדמתרמו שמיטה.

מאת סופרי "דבר"

בהתפוצצות משאית של צה"ל שהיתה טעונה חמרי נפץ ותחמושת, שאירעה אתמול אחר הצהריים ברציף הצבאי של נמל אילת, נפגעו 60 איש, מהם 18 הרוגים ויותר מפצועים.

מאות מתושבי אילת התאספו ליד בית החולים ועשרות מהם התנדבו לתרום דם לפצועים. כל הרופאים והאחיות הגיעו תוך דקות ספורות לבית החולים. פעולתם המהירה של אורחים מתנדבים בפנינו פצועים והגשת עזרה ראשונה מיידית, הצילו חיי רבים מהנפגעים.

בהודעת דובר צה"ל על ה- אסון נאמר, כי נערכת חקירה וברור מעל לכל ספק, שהתפוצצות אירעה בתו- נאה מתאונה.

אמש פירסם דובר צה"ל את שמותיהם של שמונה חיילים מבין 18 ההרוגים.

סופר "דבר" באילת מודיע: התפוצצות אדירה זעזעה את אילת בשעה 4.10 אחר הצהריים. מאות תושבים שהגיעו למקום, ראו את תחמושת צבאית שהתפוצצה ופצצות רבות של נפגעים פוזרו בשטח. בעזרת חיילים פנו הנפגעים במכוניות פרטיות ובאמבולנסים לבית החולים. המאורע יותר התברר, כי 18 חיילים נהרגו וכי 42 נפצעו. שעה והיתר נפצעו באורח בינוני. 17 הפצועים קשה פונו למחלקת ערב במטוסי חיל האוויר לבי- חולים בצפון הארץ.

**ברטט קודש ובגאון
נעלה את זכר חברינו הנופלים,
הטהורים והאמיצים
אשר**

**חרפו נפשם על קידוש המולדת
ומתו מות גיבורים במלחמות ישראל.
יזכור ישראל וידע כי מהם חייו
ובזכותם הוקם.
ישימם מופת לדורותיו עד קץ הימים.
ידלק פעלם כמשואה, וזהר גבורתם
יעמוד לעד!**

ל ז כ ר כ " ד ה ב נ י ם
שנפלו במילוי תפקידם באסון אילת
בי"ז שבט תש"ל - 24.1.1970

יורם אלפי

בן משיח ושמחה אלפי
תל אביב

ברק יעקב

בן חיים וויקטוריה ברק
חיפה

ברנר שמחה

בן אברהם ורגינה ברנר
שדרות

הררי יהודה

בן משה וויקטוריה סרנגה
ראשון לציון

חדידה אברהם

בן מימון ומרסל חדידה
קריית אתא

יעקב ישדאל

בן משה ושרה יעקב
פרדס חנה

מימון משה

בן יוסף וסונינה מימון
תל אביב

מעין (שטיין) משה

בן יונה ומרגריטה שטיין
חולון

סולימן יעקב

בן יצחק ופלורה סולימן
רעננה

קופצ'יק גרשון

בן משה וסונינה קופצ'יק
בת-ים

נגר שאול

בן יצחק ושרה נגר
פתח תקוה

ניאזוף ששון

בן נתנאל ומיכל ניאזוף
ירושלים

סמוחה ברוך

בן יצחק ופריחה סמוחה
עכו

כהן יעקב

בן יהודה הכהן ושרה
עכו

פלק יורם

בן אליהו והגיה פלק
מושב מרחביה

בוגאץ זאב

בן יעקב ושרה בוגאץ
חולון

מילר ישעיהו

בן שלום וחיה מילר
משמר השבעה

סופר יגאל

בן נתן ולאה סופר
תל אביב

פוזנר שאול

בן יוסף ויוספינה פוזנר
חולון

ע.צ. מלמד מנשה

בן חיים וחנה
חיפה

ע.צ. אלקיים סעדיה

בן יוסף וסול
חיפה

ע.צ. דויטש לייב

בן פנחס אהרון ומלכה
חיפה

ע.צ. אילוק ניסים

בן מאיר ומזל
חיפה

נשאר ז'ולי

בן יוהן אוליסבסט
חיפה

